

El Nou PGC. Incògnites prèvies i primers problemes d'implantació

Ja el tenim aquí!. Ja no és un “intangible”. Ja s'ha convertit en un ens corpori, que ha entrat a formar part indestriable de les nostres vides.

Després de llargs mesos d'intranquil·litat i d'incerteses, batallant per desxifrar uns esborranys dels que no podiem saber-ne quina proximitat o llunyania podiem estimar que tindrien respecte al text definitiu que finalment sortís, s'ha acabat aquest patir.

Per fi ... habemus Nou PGC!.

S'ha acabat especular i creuar apostes sobre la data de la seva aprovació en Consell de Ministres i la seva publicació al BOE, fins i tot si entraria en vigor l'1/1/2008, s'allargaria un any més o es prendria alguna resolució eclèctica de voluntarietat durant algun període previ a l'implantació obligatòria.

El Consell de Ministres va apovar, en la seva sessió del 16 de novembre els dos Plans:

- R.D. 1514/2007, per al Pla General de Comptabilitat (BOE 20/11/2007) i
- R.D. 1515/2007, per al PGC de Pimes i criteris específics per a microempreses (BOE 21/11/2007).

Quan diem que s'ha acabat aquest patir, volem dir que s'ha acabat el patir per les incerteses, però no que deixarem de patir i se'ns permetrà una vida més plàcida a partir d'ara, perquè el que se'ns ve a sobre als soferts responsables (interns i externs) de les comptabilitats de les empreses té molta més entitat del que en un principi se'ns feia creure. Efectivament, hi havia un convenciment força generalitzat que les “quatre cosetes” que es canviarien serien poc importants -de simple adaptació a una normativa internacional en la que no s'havia aprofundit prou i que se suposava molt pròxima al PGC del 1990- i afectaria poc o quasi gens a les Pimes, per a bé o per a mal el tipus d'empresa majoritari en el nostre sistema econòmic.

La nostra tendència natural al continuisme (més còmode) i a refusar qualsevol idea de revolucionar amb canvis el que ens sembla que ja funciona prou bé, ens estava traïnt i encara ara hem d'estar fent pedagogia de quina és la realitat d'aquesta reforma, molt més profunda del que estàvem disposats a acceptar i, a més, en molts sentits, perquè remou per un igual tant la “filosofia” en que es basen les prioritats de l'informació comptable com les tècniques (més avançades) a utilitzar per a obtenir-la seguint pautes gens comunes per a la majoria d'empreses del nostre entorn.

Cambia l'ordre jeràrquic dels principis comptables, destacant-ne:

- Preval el fons econòmic sobre la forma jurídica.
- Perd força el principi de prudència, cedint el pas a prioritzar la imatge fidel.
- Perden el rang els de registre, preu d'adquisició i correlació d'ingressos i despeses, que es troben, més diluïts, entre les normes de valoració.

Passem d'un sistema comptable unitari -PGC del 1990- complementat amb 13 adaptacions sectorials, Resolucions i Consultes de l'ICAC, a un altre sistema, més complex, que abasta fins a quatre possibles nivells:

- Grups d'empreses i cotitzades a Borsa, que estan directament vinculades a la normativa de les NIC/NIIF des de l'1 de gener de 2005.

- Empreses –Societats, individuals i de totes les formes jurídiques admissibles- que presenten Comptes anuals normals (límits: més de 2.850.000 € d'Actius en Balanç, més de 5.700.000 € d'import net de xifra de negocis i més de 50 treballadors), que han de seguir la normativa íntegra del nou PGC.
- Empreses, també de tota la varietat de formes jurídiques possibles, que no superin les xifres del punt anterior i presenten Comptes anuals abreujats. I opcionalment, les microempreses, també amb obligació de formular Comptes anuals abreujats (límits: 1.000.000 € d'Actius en Balanç, 2.000.000 € de xifra de negocis i que no superin els 10 treballadors) tindran la facultat d'aplicar els criteris específics (simplificadors) que permet l'article 4 del R.D. 1515/2007 adalt esmentat, que afecten, concretament i exclusiva, els tractaments comptables de les operacions d'arrendament financer i de l'Impost sobre beneficis

Es manté la fórmula de necessitar que es mantinguin dues de les tres condicions durant dos exercicis consecutius per a forçar o permetre el canvi d'un sistema a un altre.

I es recorda que per a la formulació obligatòria de Comptes anuals consolidats, els límits són: més d'11.400.000 € d'Actius en Balanç, més de 22.800.000 € d'import net de xifra de negocis i més de 250 treballadors.

Vist tot el que antecedeix (i molt més que es derivaria d'una lectura més acurada del text dels nous R.D., que no hi cap en l'espai limitat d'aquest article) sembla que la primera pregunta lògica i elemental que tothom es feia: **“En quin moment i quins són els conceptes que han de ser objecte de revisió per a procedir al canvi de PGC?”**, ha quedat relegada a un segon terme per a les empreses que es troben prop dels límits que marquen l'obligació (o la possibilitat) d'optar per una o altra de les fórmules o sistemes que proposen els dos Plans.

Més tenint en compte que, de l'aplicació de les renovellades Normes de valoració que s'imposen, poden derivar-se variacions en els totals dels Actius i en l'Import net de la xifra de negocis, que obliguen a reesituar l'empresa en un context diferent del que es trobaven.

Davant d'això, **la pregunta proposada és relativament fàcil de respondre: el dia 1 de gener de 2008, després d'haver fet un tancament d'Exercici normal, a 31/12/2007** (o amb el canvi de dates corresponent per a les empreses que no tanquen exercici amb l'any natural) **seguint les pautes del PGC del 90, s'han de formular els assentaments que es derivin dels canvis introduïts pel nou PGC** (eliminació d'actius ficticis, de passius per interessos diferits, canvis de codificació de comptes, recàlcul de deutes a llarg termini –més d'un any-, reajustos en comptes de Reserves, entre d'altres), **que no és poc.**

El problema previ, per a les empreses esmentades, és la interrelació que hi pot haver entre els condicionaments diferenciats que s'imposen per a definir els límits que porten a enquadrar-les en un sistema o un altre i l'encaix definitiu que els pugui correspondre, que pot obligar a uns tempteitjos de resultat final incert i d'una complexitat que pot resultar difícil d'assumir sobretot en els nivells que separen les petites empreses de les microempreses, entitat nova que neix amb aquest Pla, dels que se'n pot desprendre la conveniència de renunciar als petits avantatges que representen les simplificacions permesses, per a evitar els més difícils desavantatges que s'haurien de suportar quan l'empresa perdi la condició de “micro” per a passar a l'estadi immediat superior. Atenció a aquest punt, que pot resultar important.

És totalment recomanable una lectura atenta i pausada de tot el text introductori dels dos Reials Decrets, previ al desenvolupament dels 2 PGCs

pròpiament dits, per a una millor comprensió de les opcions que afecten a cada empresa, i la presa de decisions adient a cadascuna.

Estem, doncs, davant d'un canvi important del nostre sistema comptable i hem de saber respondre al repte professional de comprendre'l en tota la seva complexitat, a facilitar-ne la seva aplicació intel·ligent i, si cal, ajudar a millorar-lo en els punts febles que anem trobant-li al posar-lo a la pràctica.

Josep Maria Carnicero